

Novi grobovi

JOSEPH KASTELIC
Po dolgotrajni bolezni je preminil včeraj v Warrensville za vođu za onemoglega Joseph Katic, samski, star 73 let, stanujoč na 15921 Holmes Ave. Doma je bil iz vasi Stična na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred kakimi 50 leti. Bil je član društva Mir, št. 142 S.N.P.J. Tukaj zapušta brata Antona, nečake in druge sorodnike. Pogreb se vrši v sredo zjutraj ob 9.30 uri iz pogrebnega zavoda Mary A. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev Marije Nevbovzete na Holmes Ave. in nato na pokopališče Calvary.

MARY LEVSTEK
Danes zjutraj ob 1. uri je preminila na svojem domu Mary Levstek, stara 83 let, stanujoča na 1109 E. 66 St. Doma je bila iz Sodražice. Pogreb oskrbuje Zakraskov pokopni zavod. Podrobnosti bomo poročali jutri.

CHARLES SKEBE
V Sunland, Calif., kjer je živel zadnjih šest let, je umrl včeraj zjutraj poznani Charles Skebe, ki je dolgo let vodil trgovino z železnino na Waterloo Rd. v Clevelandu. Star je bil 75 let. Bil je več let bolan. Zena Frances je umrla pred 13 leti. V Californiji zapušta sina, sinaho in dva vnuka. Pogreb se vrši v četrtek zjutraj.

Zakaj draginja?

WASHINGTON, 3. avgusta—Poljedelski odbor spodnje zbornice zveznega kongresa poroča, da kljub temu, da so dohodki ameriških farmerjev občutno padli, pa so cene, katere morajo plačati ameriške gospodinjice pri nakupovanju živeža celo višje, kot so bile takrat, ko so bili dohodki farmerjev visoki. Slika je na kratko povedano tale:

Od leta 1951 so dohodki farmerjev nazadnje padli za 18,8 odstotkov, cene živilom pa so od dotičnega leta napredovale za 1 odstotek. Kongresni odbor trdi, da so za ta nezdravi gospodarski položaji odgovorni prekupčevalci z živil, kar očitno pomeni, da staro gospodarsko pravilo, na katerega se sklicujejo zagovorniki nekontroliranega svobodnega podjetništva, da se cene ravna po zahtevi in zalogi, v tem primeru ne deluje. Zakaj?

Na obisku

Včeraj sta v spremstvu Mr. Louis Levstika obiskala našo tiskarno Mr. in Mrs. Frank in Rose Kramer iz St. Catharines, Ont., Canada, ki sta to pot prvič prišla na obisk v našo metropolo. Prišla sta z Mr. Joe Ilc iz St. Catharines, ki ima tu sorodnike. Mr. Kramer vodi brivnico v St. Catharines, kjer se nahaja že 26 let. Za časa obiska tu, se nahajata pri Mrs. Mary Ivanc na 1099 E. 68 St. Upamo, da bodo vsi trije odnesli od tu najlepše spomine!

Bolezen

V St. Luke's bolnišnici se je zopet podal Mr. Frank Pugely iz 10724 Plymouth Ave., Garfield Heights, Ohio. Nahaja se v sobi št. 3139 in obiski niso dovoljeni. Želimo mu skorajšnjega okrevanja!

Z ŽIVEŽEM SMO PRESKRBLJENI, CENE--V BISTVU ISTE

WASHINGTON, 2. avgusta—Kljub izredni suši, ki je skoraj rekordno zadela posamezne ameriške države, kmetijsko tajništvo federalne vlade trdi, da bistvenih sprememb tako glede količine živil, kakor cene istim ne bo.

Pojav je isti kot ga je kazala sicer ameriška zgodovina. Združene države so ena država, ki sestoji iz 48 posameznih držav. Posamezne države kot na primer Ohio, niso več prave države, marveč je ta naslov bolj zgodovinski. V gospodarskem oziru je važno to, da ni notranjih carinskih omejitev, ko gre blago iz ene države v drugo. Vse države niso hkratu prizadete po kaki vremenski katastrofi. Kar kateri manjka, pride od drugod.

Kmetijsko tajništvo, ki je izvršilo splošni pregled o gospodarskem kmetijskem položaju v Združenih državah, navaja, da bo to leto še več svinjskega mesa, maščob, teletine, perutnine na trgu, kakor pa jo je bilo lansko leto. Mali upadeč se bo čutil pri jagnjetini in bravini (mutton).

Ker bo kupna moč Amerikancu v bistvu ostala ista, bo ostalo tudi povpraševanje po blagu na isti višini. Cene živilom znajo celo pasti.

Zanimiva je ugotovitev federalne trgovske komisije, zakaj je poskočila cena kavi. Komisija je prišla do zaključka, da ta visoka cena gospodarsko ni upravičena in ni posledica železnega zakona o ponudbi in povpraševanju, torej čim več blaga na trgu, tem nižje cene, čim manj, tem višje, marveč, da je visoke cene kavi povzročila trgovska špekulacija. V ozadju so trgovske družbe, ki delajo s previsokim dobičkom.

Komisija je mnenja, da mora tem verižnikom s kavo stopiti na prste ameriški kongres, ki naj nad trgovino s kavo uvede strogo kontrolo. Tudi nad borzo s kavo naj se postavi federalna kontrola. Torej ne drži, da gre za manjše pridelke kave v južnoameriških državah, gre le za špekulacijo.

PIKNIK KLJUB STAVKI

Družba Goodyear Tire & Rubber Co. v Akronu je priredila v Euclid Beach Parku v Clevelandu piknik za svoje delavstvo. Delavstvo imenovanega podjetja je na stavki. Podjetje je piknik priredilo kljub stavki. Najavilo je celo ogromno udeležbo, ker je delavstvo, ki ni na straži, itak prosto.

Zdravnik v civilu

Po dveletni službi z ameriško mornarico, se je vrnil v civilno življenje zdravnik James Nourse ml. Takoj po vrnitvi je nastopil službo v patološkem oddelku clevelandске klinike.

NEMŠKI GOSPODARSKI IMPERIALIZEM

BONN, Nemčija, 2. avgusta—Posebna nemška delegacija je z letalom odpotovala v japonsko prestolico Tokio. Z Japonci se bo pogajala o splošni trgovinski pogodbi med zapadnonemško republiko in med Japonci.

(Radi nemške trgovinske ekspanzije so vznemirjeni izvozniki v Veliki Britaniji. Velik Britaniji se očita, da izvažajo, ker ima redne diplomatske odnose s Kitajsko, v slednjo tudi blago, ki naj bi bilo strateškega pomena. Angleži se tega očitka branijo in ka-

Vojaštvo je potrebno

WASHINGTON, 2. avgusta—Po drugi svetovni vojni je imela ameriška kopna vojska 1,600,000 vojakov pod orožjem. Vojaško poveljstvo je še lansko leto sklenilo, da se bo ta številka postopoma skrčila za eno tretjino. V letu 1955 naj bi bilo pod orožjem še kakih 1,100,000 vojakov, to število pa bi se v naprej zmanjševalo, kakor bi bile pač potrebe. Gre le za kopno vojsko. Vojaško poveljstvo je sedaj sklenilo, da število kopne vojske ne bo znižano po prvotnem načrtu, ker so razmere na Daljnem vzhodu, sploh v Aziji, še vedno nejasne. Skupna ameriška oborožena sila šteje trenutno tri milijone vojakov.

Konfuzni svet

LONDON, 3. avgusta—Na krovu poljske ladje je odpotoval iz Londona 26-letni ameriški znanstvenik dr. Joseph Cort iz Bostona. On in njegova žena sta zaprosila in dobila politični azil v Češkoslovaški. Ko se je mladi znanstvenik nahajal v Angliji, je bil pozvan, da se prijavi domov za vojaško službo. Pozivu se ni odzval, nakar mu je Anglija prepovedala nadaljno bivanje, ker ga ni smatrala za političnega pribežnika.

Z isto poljsko ladjo, ki je odpeljala dr. Corta in ženo za ozeleno zaveso, pa je prispel v London neki Poljak z imenom Anton Klimovici, ki se je tajno vkrcal na ladjo, da najde pribežališče v zapadnem svetu. Ko so o njem zvedele britanske oblasti, so poslane svoje organe na krov ladje, ga vzele s seboj in mu dovolile bivanje v Angliji kot političnemu pribežniku.

TUDI—PLODOVIT ROD.

PHILADELPHIA, 2. avgusta—Martin Sweigart je umrl v starosti 103 let. Pri njegovem pogrebu je bilo bližnje in daljno sorodstvo. Pokojni Sweigart je zapustil hčer in štiri sinove, 29 vnukov, 59 pravnukov in 43 pravnukov.

Iz bolnišnice

Poznana Mrs. Ivana Martinčič se je vrnila iz bolnišnice na svoj dom na 5919 Prosser Ave., kjer se še vedno nahaja pod zdravniško oskrbo. Najlepše se zahvaljuje vsem za cvetlice, kartice in darila, ki jih je prejela, kakor tudi za obiske. Prijatelji jo sedaj lahko obiščejo na domu.

POMOČ TUJINI—SAMI PA NA DILCI...

Winston Churchill je ob priliki ne zadnjega, pač pa prejšnjega obiska Amerike nastopil z govorom na skupni seji senata in spodnje zbornice. Takrat je dejal, da ni prišel v Ameriko po denar, marveč po jeklo. Amerika naj Veliki Britaniji pomaga z materialnimi dobavami.

Ameriške milijarde so se v obliki pomoči v prvi vrsti Evropi po končani zadnji svetovni vojni naravnost sipale. Materialno pomagati, s tem pa odvrniti komunizem. Tako se je opravičevala ameriška pomoč tujini.

V Ameriki je delna brezposelnost. Prizadete sta industriji jekla in tekstila. Kako je pa z jeklom recimo v Evropi?

Glasilu ameriških jeklarn potrjuje, da evropske jeklarne delajo s sto procentno kapaciteto, ameriške pa le z izrabo te kapacitete do 64 odstotkov! Ameriške jeklarne se že bojijo uvoza evropskega jekla v Ameriko. Najnovejša tolažba je v tem, da so tam v Evropi dvignili ceno jeklu, to dejstvo pa naj bi pomenilo, da bo evropsko jeklo s to ceno v Ameriki manj konkurenčno sposobno.

Naj ne mislimo, da se v Ameriko ne uvažajo! Nekaj vzgledov:

Leta 1949 se je uvozilo v Ameriko 8,100,000 ur, leta 1953 že 13,400,000.

Kolesov leta 1949 16,000, leta 1953 593,000, predvsem iz Anglije.

Dvokolesnih motorjev leta 1949 5,000, leta 1953 že 15,000.

Rokavic leta 1949 3,800,000 parov, leta 1953 13,300,000 parov.

Šivalnih strojev leta 1949 232,000, leta 1953—1,000,000.

Pisalnih strojev leta 1949 26,000, leta 1953 že 74,000.

Ali to uvoženo blago ne dela močnejše konkurence ameriški produkciji? In če bi se produciralo doma, koliko več delavstva bi bilo zaposlenega!

40-letnica poroke

Splošno poznana Mr. in Mrs. Frank in Anna Jakšič iz 6111 St. Clair Ave., sta 25. julija slavila 40-letnico njunega zakonskega življenja na domu hčere in zeta, Mr. in Mrs. Victor Drobnič na 1030 E. 61 St. Slavljenska izhaja iz znane Grdinove družine, ki vodi Grdina Bridal Shoppe na omenjenem naslovu. Sorodniki in prijatelji jima želijo vse najboljše, da bi zdrava dočakala zlato poroko!

Vile rojenice

Tetica štoklja se je oglasila 29. junija pri Mr. in Mrs. Cassimir Mack na 1362 Belrose Rd. in jima pustila krepkega sinčka prvorojenca. Tako sta postala Mr. in Mrs. Frank Mack zopet stari oče in stara mama. Čestitamo!

Veselje v Egiptu--upanje v Washingtonu, da se bo Egipt približal Ameriki

AMERIKA BO DALA EGIPITU STO MILIJONOV DOLARJEV

WASHINGTON, 2. avgusta—Po poročilih iz Caira v Egiptu trajajo velike manifestacije še naprej. Egipt je končno postal dejansko svoboden, ker ne bo na njegovi zemlji tuje oborožene sile! Predsednik vlade polkovnik Nasser je junak dneva. Sicer ne javno, vendar se poluradno priznava, da je prišlo do britansko-egiptske pogodbe, da odidejo iz Egipta angleški vojaki, na pritisk Amerike. Amerika pa se je istočasno obvezala, da prisloži Egiptu na pomoč.

V zvezi s to pogodbo in nastalim položajem imajo v prestolici pred očmi dveje dejstev:

Prvič, da bo treba prisločiti Egiptu gospodarsko na pomoč. V prvi vrsti z ameriško vojaško pomočjo oborožiti egiptsko armado. V Washingtonu trdijo, da bo dala Amerika Egiptu te pomoči v naslednjih 18 mesecih v vrednosti \$100,000,000.

Drugič—Egiptu je pomagati tehnično, da se tam z ameriško pomočjo gradijo železnice, ceste in dobi Egipt dobra komunikacijska sredstva.

Tretjič—utrđiti medsebojne politične in vojaške zveze. Posebna vojaška strokovna komisija je že odšla v Egipt.

Egipt—Arabi in Judje

Gre pa tudi za važne mednarodne posledice, ki se bodo pojavile na Srednjem vzhodu sploh.

Ko je nastajala v Palestini judovska država Izrael, se je temu rojstvu uprl arabski svet z orožjem. Pomagal je tudi Egipt. Bilo je to v dobi, ko je bil v Egiptu še kralj Farouk. Egiptska vojska je bila tepena. Pred dvema leti je nastal v Egiptu državni udar, voditelja tega udara pa sta bila vojaka Naguib in Nasser. Prvi je sedaj predsednik republike, drugi je predsednik vlade. Opozicija zoper Farouka je temu očitala, da je s svojim koruptnim vladanjem kriv na porazu egiptске vojske. Farouk je bil pregnan. Egipt živi v novem državnem življenju, v njem pa je močan nacionalni povdarek. To je eno dejstvo.

Ko je prevzel v Washingtonu vodstvo državnega tajništva, z drugimi besedami ameriško zunanjo politiko v roke sedanjih državnih tajnik John Foster Dulles, je naglasil veliko spremembo v zunanji politiki do Srednjega vzhoda. Demokratom je očital, da so preveč podpirali Jude v Palestini, ki so kljub svojemu majhnemu številu dobili več ameriške pomoči, kot pa milijonski sosednji Arabci. Dullesova politika je bila torej ta, da bo bolj gledal na Arabce, kot je to bil do sedaj slučaj!

Ko je prevzel v Washingtonu vodstvo državnega tajništva, z drugimi besedami ameriško zunanjo politiko v roke sedanjih državnih tajnik John Foster Dulles, je naglasil veliko spremembo v zunanji politiki do Srednjega vzhoda. Demokratom je očital, da so preveč podpirali Jude v Palestini, ki so kljub svojemu majhnemu številu dobili več ameriške pomoči, kot pa milijonski sosednji Arabci. Dullesova politika je bila torej ta, da bo bolj gledal na Arabce, kot je to bil do sedaj slučaj!

Ko je prevzel v Washingtonu vodstvo državnega tajništva, z drugimi besedami ameriško zunanjo politiko v roke sedanjih državnih tajnik John Foster Dulles, je naglasil veliko spremembo v zunanji politiki do Srednjega vzhoda. Demokratom je očital, da so preveč podpirali Jude v Palestini, ki so kljub svojemu majhnemu številu dobili več ameriške pomoči, kot pa milijonski sosednji Arabci. Dullesova politika je bila torej ta, da bo bolj gledal na Arabce, kot je to bil do sedaj slučaj!

CELO MESTO ENA BEZNICA!

PHENIX CITY, Ala., 2. avgusta—Dne 18. junija letošnjega leta je bil umorjen Albert Patterson, ki se je potegoval za mesto državnega tožilca. V svojem volilnem programu je imel tudi točko, da bo mesto očistil korupcije in zaprl številne lokale, v katerih se je vršila prostitucija, so se igrale nedovoljene igre in podobno. Morila še niso dobili.

Mesto Phenix City je splošno na slabem glasu. Začela se je velika akcija, da se postavi nova občinska uprava, ki bo mesto očistila in mu vrnila nazaj dobro ime. Med prvimi, ki je bil aretiran, je bil mestni župan Elmer

ZADNJE VESTI

Skoraj vsa Amerika se je ohladila. Razen juga, Teksasa in sosedov, so dobili drugod dež in se za nadaljne dni napoveduje še naprej deževno vreme. V Clevelandu samem bo danes najvišja temperatura 82 stopinj, najnižja zvečer pa 60 stopinj. V okolici Ohio bo nekaj dežja in bo dež verjetno zajel tudi Cleveland.

V aferi zdravnika Sheppard sta bila včeraj važna dva dogodka. Prvi je bil ta, da je bil zdravnik prepeljan v mestno bolnico, kjer so ga pregledali štirje zdravniki. Gre za njegov vrat. Zdravniki so ugotovili, da praske na vratu niso nič posebnega. Drugi moment pa je bil ta, da je zdravnikova obramba začela s pritožbami. Njegov advokat se je pritožil na višje sodišče, čes, da je bil zdravnik Samuel Sheppard aretiran na nezakonit način.

V Washingtonu je predsednik Eisenhower podpisal zakon, ki ga je sprejel ameriški kongres o gradnji hiš s federalno podporo. Kongres je dovolil, da se s to podporo gradi v bodočem računskem letu, torej po juliju 1954 do julija 1955, 35,000 hiš.

V aferi McCarthy je senat ubral neko srednjo pot. Poleg obtožb senatorja Flandersa, so zoper McCarthyja dodali svoje obtožbe tudi demokratje in neodvisni senator Morse. Flandersova resolucija se je morala umakniti drugemu kompromisnemu predlogu. Sestavil se bo posebni odbor senata, ki bo obstojal iz šestih članov, treh demokratov in treh republikancev, ki naj preišče obtožbe zoper McCarthyja. Svo tako predurmi nekega novega procesa, kakor je bila znana razprava McCarthy-Stevens.

Včeraj so nastopili v Guatemali kadetje redne vojske, kakih 1,000 po številu, zoper narodno osvobodilno vojsko, ki je dala sedanjemu predsedniku Armasu položaj predsednika republike. Kadetje so zahtevali, da se ta osvobodilna vojska sedaj razpusti. Prišlo je do krvavih spopadov in je bilo na eni kot drugi strani 12 vojakov ubitih, več pa ranjenih. Danes se je zahtevi kadetov udala vlada in je vojsko, ki je udrla v Guatemala iz Hondurasu ter vrgla bivši komunistom naklonjeni režim, razpustila. V deželi vlada mir.

Iz New Delhi v Indiji je prišla vest, da je italijanska gorska ekspedicija zavzela v pogorju Himalaje drugo najvišjo goro sveta, kamor ni do sedaj še nihče stopil, goro Austin.

SLOVAR V 80 JEZIKIH

WASHINGTON, 2. avgusta—Sovjetski list "Pravda" je objavil, da se v Sovjetski zvezi tiska slovar v 80 jezikih. Stroški bodo manjši, kakor pa so stroški, zvezani z produkcijo velikega bombnika na daljše plete. Današnji čas je poklican, da ne bojujemo prave vojne, marveč vojno za človeške možgane—pravi "Pravda." Amerikanci priznavajo, da takega podjetja v Ameriki ni in izdajamo slovarje kvečjemu v dveh ali treh jezikih.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312

Issued Every Day
Except Saturdays, Sundays, Holidays and the First Week in July

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:

(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):

For One Year—(Za eno leto)	\$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	7.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

TO JE POLITIČNA IZOBRAZBA!

Ob priliki glasovanja v angleški spodnji zbornici, ko je šlo za novo pogodbo med Veliko Britanijo in Egiptom, da se umaknejo angleške čete iz območja Sueza, so se pokazali zanimivi rezultati kot posledica glasovanja. Za zunanji svet morda celo kot neko iznenađenje. Laboristi, ki so sicer v opoziciji, so glasovali za pogodbo in s Churchillom, ki je to pogodbo pripravil, del konservativcev, torej pristašev stranke, kateri načeljuje isti Winston Churchill, pa je glasoval proti pogodbi, s tem pa tudi proti šefu svoje lastne stranke.

V Veliki Britaniji vlada parlamentarni sistem. Velika Britanija je mati parlamentarizma. Ta se je začel tam in pravilno razvijal samo v Veliki Britaniji. Parlamentarizem pa pomeni večino tistih, ki predstavljajo javno življenje. Večino poslancev v parlamentu in končno prav navzdol, večino volilstva. Kdor ima večino za seboj, ta vlada, kdor je nima in če je na položaju vlade, mora odstopiti.

Za britanske laboriste je bila dana najlepša prilika, da vržejo Winstona Churchilla, pa prevzamejo sami vladno. Če bi šla britanska laboristična stranka strnjeno kot opozicija zoper Churchilla skupaj z nezadovoljnimi konservativci, bi Churchill dobil nezaupnico in bi moral iti. Posledica bi bila, da bi angleški dvor pozval vodjo opozicije, konkretno Clementa Attleea, naj sestavi vladno. Če bi ta ne imel v spodnji zbornici zadostne večine, tudi ne z dobrohotno podporo poslancev izven delavske stranke, bi bil parlament razpuščen in razpisane nove volitve. Clement Attlee ni hotel izkoristiti položaja in zakaj ga ni?

Eden od vzrokov je pač tudi ta, da kmalu poteče življenska doba sedanjega parlamenta in bodo itak razpisane nove volitve. Ta razlog pa gotovo ni bil glavni, če ni hotel Clement Attlee z drugimi socialisti na vladno. V vseh drugih državah, kjer naj vlada tudi tako imenovani parlamentarizem, bi se bilo to zgodilo. Opozicija ruje zoper obstoječo vladno ravno ker je opozicija in hoče iz opozicije za vsako ceno na vladno. Kar je sedaj na vladi, je vse slabo, kar bo z opozicijo v bodoče na vladi, bo vse dobro. To se dogaja po državah izven Velike Britanije. Odtod tudi pojav velike politične razrušanosti in zmedenosti, pa tudi pojav velikih notranjih neuspehov. Ne tako v Veliki Britaniji.

Predvsem je britanski socialist v prvi vrsti Britanec in šele potem pristaš gotovega gospodarskega sistema. Kot tak gleda tudi s svojo stranko na skupne britanske interese, ki so končno tudi njegovi. Odtod pojav gotove politične tradicije, s katero ni hotela prelomiti v vsej radikalnosti niti socialistična stranka.

Clement Attlee pa se v ostalem ni mogel preveč pri- toževati nad vladno Winstona Churchilla. V kolikor je Clement Attlee "socializiral" je v glavnem pustil socializirano tudi Winston Churchill. Je bilo nekaj izjem, predvsem v transportu in jeklu, pa tudi v teh dveh panogah britanskega gospodarstva se še vedno vozi po starih kollesnicah. Ni namreč kupcev, ki bi odkupili delnice!

Povdarek je na britanski zunanji politiki. Značilno je, da se tudi v tej točki strinjajo po večini konservativci in strnjeni socialisti. Britanci so spoznali, da je kolonialno gospodstvo po drugi svetovni vojni propadlo in odšlo v zgodovino kot nekaj, kar sedanjemu času ne odgovarja več. Churchill sam se je celo odrekel kakim drugim vojaškim bazam, ki so spričo modernega orožja, predvsem atomskih bomb, zgubile na svoji veljavi in pomenu, same na sebi pa so predrage za državno blagajno. Clement Attlee pa je naravnost rabil izraz, da je kolonialna ideja "obsoletna" zapadla preteklosti in da gre v modernem življenju držav in narodov za drugo idejo, da se odslej naprej pogajajo z drugimi državami in narodi kot enakopraven z enakopravnimi. Vsekakor politični program, ki bo vsaj z angleške strani v bodoče mnogo prispeval k zmanjšanju napetosti in k miru.

L. Č.

Urednikova pošta

PRISPEVKI ZA PODGRAJSKO CERKEV PRI ILIRSKI BISTRICI

ST. MARYS, Pa.—Za Podgrajsko cerkev pri Ilirski Bistrici, za katero je prosil tamošnji župnik Grlj, se je nabralo prostovoljne prispevke od sledečih rojakov in rojakinj. Nabrala je Mrs. Frances Hrvatin in Lewis Run, Pa. Prispevali so:

Po \$20: Mrs. Frances Hrvatin in Mrs. Žužek iz Kane, Pa.

Po \$5: Mrs. Helen Rolih, Mr. in Mrs. Martin Vičič, Port Allegheny, Pa., ter Mrs. Johana Simčič.

Po \$1: Mrs. Fannie Bizjak in Mrs. Rose Kaljuža.

Skupaj nabrala \$57. V Clevelandu, Ohio, je nabral Mr. Frank Iskra skupno \$76. Prispevali so:

Po \$10: Mr. Joe Jaksetič in Mr. in Mrs. Louis Bezek.

Po \$5: Mr. in Mrs. Ludwig Prosen, Mr. in Mrs. Mike Hrvatin, Mr. in Mrs. Joe Hrvatin, Mr. in Mrs. John Hrvatin, Mr. in Mrs. Louis Hrvatin, Mr. in Mrs. Frank Iskra, Mr. in Mrs. Rudy Tibijash, Mr. in Mrs. John Bostjančič.

Po \$3: Mr. August Bolka.

Po \$2: Mrs. Mary Paulovich v Barbertonu, Ohio, Mr. Frank Malovrh v Barbertonu, Ohio, Mr. Jim Baričič v Kenmore, Ohio, ter Mr. Mike Doič v Glassport, Pa.

V Clevelandu je nabrala Mrs. Jennie Hrvatin \$13. Prispevali so:

Po \$5: Mr. Mike Poklar, Mrs. Jennie Poklar.

Po \$2: Mr. in Mrs. Anton Princ.

Po \$1: Mrs. Rose Bergoch.

Torej v Clevelandu sta Mrs. Hrvatin in Mr. Iskra nabrala skupno \$89. Od te vsote je Mrs. Jennie Hrvatin kupila blaga za cerkveno opravo v vrednosti s poštino vred \$79.56. Ostalo je v gotovini \$9.44.

Dalje so darovali sledeči:

Po \$20: Mrs. Mary Rolih iz St. Marys, Pa., ter Mr. in Mrs. Frank Maljovac v Kane, Pa.

Po \$8: Brata Tom in Frank Jaksetič v Crosby, Pa.

Torej skupno z preostankom od Mrs. Jennie Hrvatin, in vsoto \$57, ki jo je nabrala Mrs. Frances Hrvatin ter zadnji prispevki, znaša skupno \$114.44, katero vsoto sem odposlal župniku.

V imenu župnika se vsem prispevateljem toplo zahvaljujem in priporočam, da bi še naprej kaj več nabrali, da se tam popravi porušeno cerkev.

Enako se najlepše zahvaljujem tudi Mrs. Mary Uljan v Kane, Pa., za uslugo, katero je naredila.

Pozdravljeni vsi darovalci in nabiralci!

Math Shuster,

467 W. Mill St., St. Marys, Pa.

Redna seja na prostem

EUCLID, Ohio.—Sporočam članom društva Euclid, št. 29 S.D.Z., da se vrši prihodnja redna mesečna seja v nedeljo, 8. avgusta ob 2. uri popoldne pri Joe Mačerolu na 26525 Chardon Rd., in sicer na istem mestu, oziroma prostoru, kot se je vršila zadnja prireditve na 27. junija.

Seja bo kratka, po seji pa bomo balinali in imeli prosto domačo zabavo. Za jesti in piti bo tudi preskrbljeno.

Zadnja prireditev je izpadla izvrstno v vseh ozirih in upam, da bo tudi sedaj. Upam, da bodo prišli na to sejo in zabavo tudi tisti člani, ki se niso udeležili zadnjici, in da boste pripeljali s seboj tudi svoje prijatelje. Prijazno se pa vabi tudi ostalo občinstvo, da nas poseti in se nam pridruži po naši seji. Torej, se vidimo pri Joe Mačerolu v nedeljo, 8. avgusta popoldne.

Pozdrav vsem!

Frank Pozar.

SPOMINI NA POTOVANJE V STARO DOMOVINO PRETEKLO LETO

Piše JOSEPHINE ERJAVEC, Joliet, Illinois

Romanje na Šmarno goro in drugi doživljaji

Prišli so trenutki, ko smo še zadnjikrat pregledali vse sobe in vrt, kjer smo preživeli mi trije toliko prijetnih ur v domovini. Tudi hčerke od Mili so se jokale, ko so se poslavljale od Ronita, bile so Mojca, Katja in Andrejka. Vse tri so obljubile, da bodo pridno pisale po angleško (kar tudi delajo), ker se vse tri pridno učijo angleščino; imajo svojo privatno učiteljico. Imajo brihtne glavice za učenje.

Prišel je šofer Kavčič po nas, ter nas odpeljal na kolodvor. Drugi so šli z tramvajem. Na kolodvoru so nas že čakali vsi sorodniki in prijatelji; kar čudno mi je bilo pri srcu, mislila sem si, kakor da bi bil sprevod. Vsak je imel šopek cvetlic za nas in vsi smo bili objokani.

Na kolodvoru, poleg že omenjenih, ki so nas spremili od doma na kolodvor, so nas čakali tudi Zrimškovi, Kušarjevi, Petkovškovi in Žitnikovi iz Dolenjskega, dalje Konjarjeva dekleta z mamo Mici, Zalarjevi, Malenškovi ter hčerka Ljovka Koblica, dalje Lebnovi, Koračnovi, Erjavčeve iz Broda, Tronteljeva Angelca z Dolenjskega ter Sandy Weber, ki je bil dekletam spremljevalec in ker je znal angleško, je bil prav priden za družbo. Prišli so tudi Šetinovi iz Guncelj, in še druge sem videla, ki so prihiti. Ob tistem času so me hčerke mojih sestričen prosile, ako se povrnem drugo leto, da jim bom birmanska botra, ker drugo leto bodo imeli birmo. Seveda sem jim rekla, da jim bi že bila botra, toda ne pridem že drugo leto nazaj, ampak čez par let.

Ko smo tako stali in čakali, da privozi vlak, sem filmala vse pred kolodvorom, ki je moj taten spomin na moj odhod iz Slovenije. V zadnjem trenutku smo se imeli še toliko za pogovoriti in obljubiti. Vlak se je počasi približeval; nekateri so izstopili, drugi zopet hiteli napolniti vagon. Jože Korač pa je hitro vstopil v vagon in mi poskrbel dobro kupejo in mi vse uredil glede prtljage. Pred vagonom se še objamemo, poljubimo in končno sežemo v roke ter si ključemo: Zbogom in na svidenje!

Vlak se je začel počasi pomikati in se oddaljevati od Ljubljane. Viseli smo čez okna in mahali z robcami, naše zadnje pozdrave. Bili smo že nekoliko oddaljeni, ko smo ozrl nazaj in vendar njih robčki so bili čim bledejši in končno se tudi teh ni več videlo, tako je bila Ljubljana za nami. Kmalu smo se peljali mimo Šent Vida, nato gor čez Vrhniko, proti Postojni.

Naši pogledi so nemo zrl na krasne hribe, na vasice eno za drugo, na doline in krasna polja, kjer smo videli kmetice, ki so delale na polju in nam mahale z rokami v slovo. Videli smo tudi druge, ki so peljali poljske pridelke na trg. Videli smo še cerkvice na vrh hribov; zrl smo na zadnje steeze, na grmovje, na zadnjo krasoto naše mile rojstne domovine, ter smo jim v srcu klicali: Zbogom, zbogom, dokler se zopet ne vidimo, ako Bog da!

Vsak izmed nas je sedel v svojem kotu in premišljeval v duhu o dogodkih zadnjih ted-

(Dalje na 3. strani)

Lz življenja naših ljudi po Ameriki

FONTANA, Calif.—Dne 17. julija je tu umrl član SNPJ Louis Parkel, star 73 let. Rojen je bil v vasi Mirna peč na Dolenjskem. Tu zapušta ženo, dva sina in brata v Willardu, Wis. Pokojni je imel težko operacijo na drobni, kateri je podlegel tri mesece pozneje.

HERMINIE, Pa.—Tu je dne 19. julija preminil poznani Frank Strojčan, star 77 let. Bil je zelo priljubljen, vesele narave, pel je rad slovenske pesmi in bil izborni družabnik. Doma je bil iz vasi Breg, blizu Šmartne pri Litiji. Tu je živel s svojo družino 48 let. Bil je član društva št. 200 SNPJ in njegov predsednik prilično let. Tu zapušta soprogo, dva sina, pet hčera in mnogo drugih sorodnikov. Njegov pogreb je imel veliko udeležbo.

AUBURN, Ill.—Dne 14. julija je tu preminila članica SNPJ Mrs. Anna Mlačnik. Ugonobil jo je rak. Zapušta moža Antona Mlačnika, ki je predsednik društva. Stara je bila 62 let.

MILWAUKEE, Wis.—Mary Marn je šla z družino na potovanje v Yellowstone Park in ob tej priložnosti se bodo oglasili tudi pri znanih v Montani, Colorado, Nevadi, v Californiji in kamor še jih bo zanesla pot. Tu obratujejo gostilno na 3rd ter National Ave.

SYGAN, Pa.—V bolnišnici Magec se nahaja že nad pet tednov Anna Ramovš. Ona je članica tudi domovega gospodinskega odbora. Zdravje se ji polagoma vrača.

—V bolnišnici je bila tudi Angela Salisnik. Zda se zdravi doma.

TRANSFER, Pa.—V Sharonu je dne 22. junija umrla v bolnišnici po daljši bolezni in operaciji Marija Maček, rojena Tigel, stara 68 let. Doma je bila iz Iške vasi pri Igu. Bila je članica SNPJ.

FLINT, Mich.—Tu je dne 22. junija umrla Eva E. Spanovich, stara 71 let. Doma je bila iz vasi Glina v Jugoslaviji. V Ameriki je bivala 45 let. Bila je članica SNPJ. Zapušta hčer in sestričino Katie Saponja v Detroitu, Mich.

AURORA, Minn.—Tu je preminila pionirska naseljenka Marija Lozar, stara 76 let. Bila je dolgo bolna in umrla v bolnišnici na Virginiji. Rojena je bila leta 1877 v Sloveniji in se naselila v Auroro leta 1912, kjer je ves čas živela. Bila je članica ABZ. Zapušta moža, sina Louisa v Clevelandu in Josipa na Aurori, dve hčeri in vnuke.

ELSY, Minn.—Tu je umrla Louise Follmaier, stara 84 let. Doma je bila iz Jugoslavije. Bila je članica SNPJ.

HOMER CITY, Pa.—Dne 2. julija je umrl član SNPJ Mike Krivec, star 52 let. Rojen je bil v vasi Klenik pri Postojni na Notranjskem. V Ameriki je bil 33 let. Tu zapušta ženo, dve hčeri in štiri pastorki, brata in sestro in v starem kraju brata ter dve sestri. Pokojnik je umrl v bolnišnici po operaciji na slepiču.

CHICAGO, Ill.—Soproga gl. pomožnega tajnika SNPJ Antona Trojarja, Josephine, se je dne 28. julija podala v bolnišnico Billings, v svrhu operacije.

—Kot je bilo že poročano, je bil Louis Zorko na poti od Tona Končana v Wisconsinu v avtni nezgodi težko po bit in prepeljan v bolnišnico v Tomahawk, Wis. Njegova dva kolega John Hrbeč in Ciril Mrva, ki sta bila poškodovana v istem avtu in se zdravila v isti bolnišnici, kakor Zorko, pa sta prišla iz nje v Chicago 28. julija in sta tu pod zdravniško oskrbo.

Tudi vsi štirje, ki so bili v drugem avtu, ob katerega je trčil Hrbeč avto, so v bolnišnici. Zorko je bil izmed svoje družbe najbolj po bit in je še v kritičnem stanju. V začetku tedna sta ga obiskala v bolnišnici Joseph Knez in Luka Groser Jr.

Ob Tihem oceanu

Piše FRANK KERŽE

Pred par tedni sem napisal članek o Rusih, ki so prišli iz evropske Rusije preko cele severne Azije vse bo Beringove morske ožine, ki deli Azijo in severno Evropo od Amerike. A ne samo to. Preplovili so morsko ožino, se nastanili v Alaski in prišli od tam tudi v našo Kalifornijo vse do San Franciscu. Vprašate, kakšna daljava je to, priti iz evropske Rusije preko Azije in Alaske semkaj v Kalifornijo? Kakšna daljava je to v času, ko ni bilo ne eroplanov niti železnic?

Ta daljava se ne meri več z miljami, ampak z življenjem enega človeka. Ni ga naroda na svetu, ki bi bil prejel take daljave, kakor so jih Rusi. Morate misliti, da vozi Sibirsko železnico od Moskve v Vladivostok dobra dva tedna. Če bi izpeljali železnico še iz Vladivostoka do San Franciscu, bi vzelo dodatnih 14 dni.

Niso pa bili Rusi sami, ki so pomagali razvijati dežele zapadne ameriške obale. Treba ni drugega, kakor poklicati v spomin enega Martina Bogdanoviča, našega jugoslovanskega Dalmatinca, ki je prišel v Ameriko pred kakimi 40 leti. Vajen morja in rib, je seveda rad veslal ob obali, ne samo v zabavo, ampak pred vsem v lastno korist. Lovil je na trnek tuno, to je riba velike vrste, ena izmed najboljših. Kar se jih je nalovilo, so jih dosti dobro prodali, pod pogojem seveda, da niso bile pokvarjene. Glede tune je bilo tako, kakor z drugimi ribami. Prvič se jako hitro pokvarijo, drugič so pa to ribe, ki se ne moreš zanesti nanje. Včasih so, včasih ne, danes blizu obale, jutri daleč proč.

Bogdanovič pa je imel dar, ki je rešil to vprašanje. Na kak način? Z ledom. Drugi so hodili loviti tuno daleč na morje. Moral so priveslati do obrežja, predno je bila noč. Pravite, da bi bili lahko na morju čez noč? Res je to—oni bi lahko prestali eno ali dve noči—ne pa ribe. In to vprašanje je rešil Bogdanovič tako enostavno, kakor ti isti človek, ki je gasil sveče tako, da jih je prinesel do ust in dobro pihnil. Čoln z mašinarijo za umetni led—pa se dene ribe lepo na led takoj, ko so vjete. Kaj, kako je to enostavno rešitev. In pred 40 leti je bilo v Californiji že precej ljudi, a je bil jugoslovanski naseljenik Bogdanovič prvi, ki mu je prišlo to na misel. Prvi—pravim, je on začel z lovom na veliko in odprl v Long Beach, San Pedro in Wilmingtonu čisto novo industrijo, ki prinaša leto za letom milijone dolarjev. Industrijo, ki je napravila skupno luko prej omenjenih mest v največjo na svetu, kar se tiče rib v preservah.

Bogdanovič je kmalu imel več ladij, opremljenih z mašinarijo za izdelavo ledu. A ne samo to. Pokupil ali zalisal je dosti ribiških čolnov, da so lovili in prinašali redno ribe. Bogdanovič je prodajal ribe vsem, ki so jih hoteli kupiti. Zraven tega pa je toliko časa mislil na preserviranje rib v olju in plehu, da je tudi to dosegel. A ne samo to. Poprej so bile ribe v škatalah skoro neznane. Dobilo se jih je nekaj na vzhodni obali ameriški, seveda samo salmon. Najboljšo in najbolj zlahkno ribo—tuna, pa je šele ribič Bogdanovič spravil na trg, da je danes poznana in cenjena v vsaki hiši.

Pravite, zakaj ni komu drugemu prišlo na misel kaj takega. To je eno izmed vprašanj, katerega ne bomo reševali mi. Bogdanovič je imel ideje, katerih ni v praznih glavah. In te ideje je izpeljal tako, da dela danes stalno nad 15 tisoč ljudi pri konserviranju tun. Koliko nosi to na leto? Od 150 do 200 milijonov dolarjev, kar pomeni, da je to po obsegu četrta največja industrija v naši Kaliforniji. Danes imamo dve veliki tovarni za pre-

serviranje tun v naših treh lukah, katere zaznamujemo z enim imenom: "Terminal Island." Ena tovarna izdeluje preserve pod firmo "Chicken of the Sea," druga pa je poznana kot "Star Kist Co."—to je pa tista kompanija, ki jo je ustvaril Bogdanovič sam. In ne samo to.

Star Kist Co. je največja na svetu. Ampak ne mislite, da je tovarna nastala sama od sebe. Tuna so velike ribe, ki vagajo druga z drugo okroglo po 150 funtov vsaka. Treba je bilo rešiti vprašanje, kako se bo dalo te ribe v majhne škatlice, ki vagojo po sedem unč—to je malo manj kakor pol funta vsaka. Treba je bilo imeti posebno mašinarijo. Veliko je bilo treba misliti, predno so prišli na idejo jermenov, ki so izdelali in porazdelili tuno tako, kakor nikjer drugje na svetu. Vse se dela avtomatično v tako velikem obsegu, da more tovarna izdelati v osmih urah do milijon škatel z ribami.

Pravijo, da ni nikjer drugje take mašinarije, kakor je v tovarni Bogdanoviča, če izvenzame eno tovarno na svetu—to je tovarno Henry Forda. Ko pride ladja v pristan s tunami, jih najprej v umetnih rekah spravijo do mašinarije v skupinah primeroma po tisoč funtov. Ribe gredo najprej do tistih, ki jih koljejo. Od tukaj pridejo v roke tistim, ki jih čistijo. Potem gredo do velikanske kuhinje, kjer se kuhajo v parah od ene do osem ur.

Iz kuhinje gredo, oziroma se "peljejo" ribe na jeklenih jermenih, delanih iz jekla, ki ne zarjavi. Tako pridejo v velikanski prostor, kjer jih "kenajo." To se pravi, devajo jih v škatle. To delajo posebni mesarji. Ker morajo razrezano meso umikati izpred sebe, je tovarna delana tako, da malo visi proti tistemu koncu, proti kateremu gre pripravljenno meso. To zelo pomaga mesarjem, ki samo ganejo z roko, pa gre vse dalje.

Nato pride meso do ženske, ki so vse v belem. One čistijo pripravljeno ribo tako, da odstranijo glave, repe, plavuti, kožo in pa meso samo. Riba ima namreč takozvano belo meso, ki ga devajo v škatle, in pa črno, ki gre dalje po jeklenih jermenih vse do tam, kjer ga zbirajo in devajo v posebne škatle. To meso je za živali, predvsem pse in mačke. Tukaj imajo mašinarijo, ki je vsa "človeška," to se pravi, mašina dela vse to, kar mora človek z rokami in možgani.

Pride prvi stroj, kateri odreže ravno sedem unč mesa za konservo. Potem gre kangle pod drugi stroj, ki ji da gotovo količino soli. Tretji stroj da olje in jeshi. Nadalje pride do strojev, ki jo zamaše in dalje, da vse delajo, kar je potreba. Na koncu strojev je urejeno tako, da pridejo dodelane kangle s tuno tako, kakor bi jih kdo izstrelil. Padajo po dve na sekundo ali po 120 kangel na minuto.

Kangle gredo potem na drugi jermen, ki jih pelje naprej do kraja, kjer omivajo kangle, da so čiste. Ne znotraj, ampak samo zunaj, zakaj znotraj so bile pripravljene že poprej. Naprej gredo kangle iznova v kuhinjo, ker jih je treba sterilizirati, to se pravi, kuhati v pari, da se tak zamori vse, kar bi utegnlo biti slabo ali nezdavno za človeka. Tovarna Star Kist, to je Bogdanovičeva, ima še nadaljno posebno napravo, ki kaže, katere kangle je bila kuhana dovolj in katera ne. Kangle oziroma skupina kangel ima namreč neke vrste papir, kateri je rdeč. Je na vseh kangelj, da se ga takoj vidi.

Ko gre vse to v paro, postane papir—pred rdeč—zda zelen, kar pomeni, da je bilo vse dovolj kuhano in sterilizirano. Kdor misli, da je to vse, je najboljše, da še malo počaka. Ni še vse. Na

(Dalje na 3. strani)

OB TIHEM OCEANU

(Nadaljevanje s 2. strani)

vsako kunglo pride še kos tiska-
nega, ki popiše kaj in kako. Po-
tem je stroj, ki jih lepo spravi
v zavoj ali bakse, ter vse lepo
zadela in dokačča, da je kar pri-
pravljena za trg.

Kako polna je ta tovarna za
preservo tune, nam najbolj ka-
že poseben patentiran stroj, ka-
terega naloga je ta, da vsako
kanglo obrne tako, da je pravil-
no. Kangla je do zadnjega odpra-
ta, torej mora tudi priti do pra-
vih rok tako, da je odprti konec
na vrhu. Bilo pa je vselej tako,
da se je precej kangal obrnilo
narobe, pa je bilo dno na vrhu.
Treba je bilo posebne človeške
roke, katera je obrnila kanglo.
Danes dela to poseben stroj.

Mehanizacija konserv pa je
sila še delj, kakor do vseh rib.
Tuna je namreč posebna riba, ki
ima svoja pota. In če jih hoče
kdo loviti na veliko, mora vedeti
vse to. Ne mislite, da se tuna
lovi kar pri bregu. Naše ribiške
ladje gredo vse doli do konca
južne Amerike in potem daleč
proti Havajskemu otočju. Ladje
so moderne in nimajo samo vse-
ga, kar se rabi na ladji. Imajo
postavim Helikopter, s katerim
iščejo tune. Če se jih zgreši s
tem, potem pride na pomoč po-
sebna iznajdba, ki se ji pravi
"sonar." Ta je bila iznajdena
med zadnjo vojno in sicer za od-
kritje tistih podmornic, ki so bi-
le v izredno globoki vodi, ali kje
tako, da se jih ni našlo z opazo-
vanjem od vrha. Ta "sonar" se
rabi tako, da se posluša. Če je
tuna kje v velikih globinah, de-
la poseben šum, katerega slišijo
s tem aparatom in tako pridejo
do tun.

Če mislite, da je bilo to vse,
kar je bilo potrebno za tak sve-
tovni trg za tuno, potem bi re-
kel, da ne poznate ali ne veste,
da je človek bitje, katero sestoji
iz samih navad. Do tedaj, ko je
prišel na trg Bogdanovič s svojo
tuno, nismo imeli drugega, ka-
kor nekaj rib v konservah, in si-
cer salmon. Kakor veste, je sal-
mon riba, ki ima rdeče meso.
Tuna pa ima belo ali blede belo.
In odpor ameriških kuharic pro-

ti tuni je bil na dnevnem redu.
Treba je bilo odpraviti tudi to
in vprašanje je bilo: kako? Ugi-
bali so na vse mogoče načine.

Nazadnje jo je pogruntal neki
publicist v New Yorku. On je
začel razpravo o ribah in je pri-
šel v javnost s tem, da ribe niso
dobre, če imajo rdeče meso, ka-
kor ga ima salmon. Ljudje so
brali to in začeli misliti. Ko je
bila sila največja, je prišla ne-
pričakovana rešitev tega vpra-
šanja. In veste, kakšna je bila?
Enostavno tako, da je tisti publi-
cist v New Yorku povedal Bog-
danoviču tovarni, naj zapiše
na vsako kunglo besede: "Guar-
anteed not to turn pink in the
can." Torej prestavljeno bi bilo
to: "Jamčeno, da ne bo postalo
meso v kangli rdeče."

Človek bi se smejal taki reši-
tvi, ki pomeni—kaj? Nič, prav
nič. Če bi zapisali mesto tega
recimo to, da ne bo ušla nobena
riba iz škatle med odpiranjem
—bi bilo mogoče bolj smešno—
resnično pa je tako, kakor prvi
napis.

Zanimivo je tudi to, kako in
kdaj se dela v Bogdanovičevi
tovarni. Ljudje delajo seveda
tedaj, kadar so ribe. In te niso
tako, kakor na trgu, kadar jih
kupiš. Včasih se love kje bli-
zu—drugič zopet daleč proč.
Včasih vzamejo po nekaj dni, da
se ladje vrnejo—a zopet minejo
tedni, predno pridejo barke re-
cimo iz južne Amerike. Zato po-
slujejo tako. Kadar ni rib, ni
dela. Kadar so pa ribe, jih je
treba kar se da hitro pospraviti,
ker začno sicer razpadati, poseb-
no v južni Kaliforniji, kjer je
vse leto gorko.

Tako delajo. Kadar pridejo
ladje z ribami, telefonično po-
kličejo vse delavce, ki morajo
priti, kadar je, podnevi in pono-
či. Morajo kar vse pustiti doma
in skrbeti, da so recimo v eni
uri vsi, vsak na svojem prostoru.
Tako gre s konservami tune v
tovarni Martina Bogdanoviča,
našega vrlega Jugoslavana, ki je
preskrbel južni Kaliforniji mili-
jone dolarjev dohodkov. To se
vidi, kaj zmore en brihten člo-
vek, ki vidi prilike in jih tudi
porabi.

SPOMINI NA POTOVANJE V STARO
DOMOVINO PRETEKLO LETO

(Nadaljevanje s 2. strani)

nov v domovini. Spominjala sem
se jaz, ko smo prišli na franco-
sko in se peljali naprej v Pariz.
Šli smo nekoliko iz naše poti,
da smo se ustavili pri Basiliki
Sv. Terezije v Lisieuz. To je
bila prva cerkev, ki smo se usta-
vili pri prihodu v Evropo. Zmi-
slila sem se dalje, da smo isto
tako obiskali prvo cerkev v
Ljubljani, in sicer tudi cerkev
Sv. Terezije, in sicer prvi večer
po našem prihodu v Ljubljano.
Ravno takrat so imeli večerne
pobožnosti za mesec junij. Tudi
v Basiliki imajo krasen kip Sv.
Terezije na glavnem oltarju.

Spomnila sem se na vse prija-
telje, katerim je bilo tako žal,
da smo že morali iti nazaj.
Spomnila sem se gospoda Kavči-
ca, kako me je učil italijan-
ščino za sluha, da ne dobimo
nobene tolmača po italijan-
skem. Zapisal je razne besede
v mojo posebno knjigo za sluha,
če bi potrebovala za kako vpra-
šanje. Ronald se je pa spominjal
na vse svoje nove prijatelje, ki
se je z njimi tako dobro razu-
mel, kakor da bi jih vedno po-
znal. Dalje je ponavljal tiste
trike, kar ga je naš šofer naučil,
da bo očeta presenetil. Nato je
šel Ronald od ene kupeje do
druge pogledat, kdo sedi tu in
kdo tam. Ko se je vrnil, mi je
povedal svoje mnenje, da tu ali
tam sedijo gotovi "špijoni." V
svojih domišljajah si je pred-
stavljal, kaj vse se dogodi na
International Express vlakih,
kakor je že to videl v filmih.

Ko je vse vagone obhodil, je
kmalu vedel, kdo zna govoriti
angleško in se je z njimi sprijaz-
nil. Pri Postojni nam je povedal

konduktor, da je jedilni voz pri-
pravljen in potem smo obedova-
li, kjer so nam stregli Slovenci.
Zelo so bili postrežljivi in so
tu nazadnje vzeli še tiste dinar-
je, ki smo jih imeli seboj. Na
koncu vagona se je že lahko iz-
menjalo ameriški denar za ita-
lijanske lire. Tedaj smo si naku-
pili samo toliko, da smo imeli za
prvo silo na rokah.

Tudi naša Jonita je obujala
spomine na nove sorodnice, ka-
tere je spoznala v Sloveniji in
vsem je zagotovila obljubila, da
jim bo pisarila, posebno pa še
onim, ki že znajo angleško.
Vsem je pa še obljubila na kolo-
dvoru, da jim bo pošljala film-
ske in modne revije. Vse to tu-
di sedaj izpolnjuje, kar tista de-
kle in fante zelo zanima.

Še smo imeli solzne oči od
slovesa iz rojstne domovine, še
so se vrstile zadnjih dni
pred nami, ko se nam je pove-
dalo, da prihajamo v Trst. Od
daleč smo zagledali krasno mor-
je in nato smo se peljali okrog
mesta na postajo. Naglo sem po-
klicala postrežčka (porterja), da
naj pride po mojo prtljago in že
sem zaslislala pod oknom Slove-
ca, ki me je nagovoril: "Ste vi
Mrs. Erjavec?" Bila sem zelo ve-
sela videti človeka, na katerega
se bom lahko obrnila, ker to je
bil brat našega šoferja gospoda
Kavčiča. Takoj nam je dobil
prostor v hotelu, nakar smo šli
na kosilo. Takoj potem nam je
preskrbel avto, da smo si ogle-
dali mesto. Gospod Kavčič je
domačin ter mi je znal vse raz-
lagati in pokazati, kar me je ze-
lo veselilo videti vse kraje me-
sta, ki ima toliko važnega pome-
na v svetovni situaciji.

(Dalje prihodnje)

BIOLOŠKI UČINEK ATOMSKE BOMBE

štiri skupine znakov obušbe z
radioaktivnimi žarki, prvi dve
sta smrtni

Kaj so radioaktivni žarki sto-
rili človeku? Kako se kaže ta
skrivenostna zahrbtna bolezen?
Ali imamo proti njej zaščitno
sredstvo, ali jo lahko zdravimo?
Za ta vprašanja se je še nedav-
no zanimalo samo nekaj stro-
kovnjakov, zdaj pa se vprašuje
tako čedalje več ljudi. Ob eksplo-
ziji uranove ali vodikove bombe
je človeško življenje ogroženo na
različne načine. Človek je lahko
ranjen, lahko dobi opekline ali
pa se mu na videz ne zgodi nič
hudega in vendar je zapisan smr-
ti, ker so ga zadeli radioaktivni
žarki. Smrtno nevaren je lahko
tudi zračni pritisk. V Nagasaki-
ju in Hirošimi zračni pritisk ni
bil najnevarnejši, ker sta eksplo-
dirali atomski bombi precej vi-
soko. V teh japonskih mestih
so zahtevala največ žrtev poru-
šena poslopja in po zraku leteči
kosi razvalin.

Ob eksploziji uranove bombe
nastane strašna vročina nad mi-
lijon stopinj Celzija. V nekaj
sekundah je zrak naravnost raz-
beljen. V milijontinki sekunde se
pojavi na nebu žareča obla, gobi
podoben oblak. Vročina v njem
je enaka vročini Sonca. Toplota
energija učinkuje samo v delu
sekunde po detonaciji. Učinek
ne seže globoko in zadene samo
neposredno izpostavljene pred-
mete. Proti njemu lahko človeka
zaščiti že trava. Zadostuje, da
maha človek z roko, pa odvrne
od sebe nevarnost. Tudi svetle
obleke človeka ščitijo pred radio-
aktivnimi žarki, ki lahko uničijo
v koži vse pigmente. Takšne ope-
kline so nastale v Hirošimi in
Nagasakiju do 4 km daleč od
središča eksplozije. Na živa bitja
močno učinkujejo razen toplot-
nih tudi jedrski žarki.

Živa bitja zelo različno reagi-
rajo na rentgenske žarke. Neka-
tera, kakor žuželke, bakterije in
virusi, so proti njim odporna in
prenesejo jih velike doze. Zar-
kovni bolezni in žarkovni smrti
je lasten skrivnostni avtomati-
zem, ki napravi na vsakogar,
kdor je imel opraviti s tem pro-
blemom, globok vtis. Eno samo
obsevanje, pa nesreče ni mogoče
preprečiti. Avtomatično sledi pr-
vi fazi druga, potem tretja in
smrt. V Hirošimi in Nagasakiju
je bilo na ljudeh potrjeno to, kar
so znanstveniki s poskusi prej
dognali na živalih. Pokazalo se
je, da so v skladu s količino žar-
kov štiri skupine znakov. V prvi
so radioaktivni žarki povzročili
smrt vseh ljudi. V tej skupini so
bili ljudje, ki jih je zadelo kakih

600 enot. V eni ali dveh urah
jim je postalo slabo in začeli so
bljuvati. Pozneje so se pojavili
na njih razni bolezenski znaki in
končno je nastopila smrt. Često
so znaki prvega dne za nekaj dni
povsem izginili, potem pa so se
spet pojavili. Zlasti mnogo je bi-
lo primerov krvave driske. V
drugi skupini so bili ljudje, ki
jih je zadelo 400 enot. Ti so se
počutili dva tedna razmeroma
dobro. V tretjem tednu so se po-
javile krvavitve, večidel pod ko-
žo, lasje so jim izpadali, v ustih
so se pojavili mehurji, krvaveli
so tudi iz nosu. V četrtem do
dvanajstem tednu je nastopila
smrt. V tretji in četrti skupini
so bili ljudje, ki jih je zadelo
manj radioaktivnih žarkov. Ti
niso bili obsojeni na smrt, pač pa
na nekakšno kronično žarkovno
bolezen.

Hkrati s temi zunanjimi znaki
nastanejo v telesu velike spre-
membe. Organi so za radioakti-
vne žarke občutljivi različno. Zelo
so občutljivi organi, v katerih
nastaja kri, kakor je kostni mo-
zeg. Nastajanje krvi zadeva na
velike motnje in temu slede zelo
hude anemije. Radioaktivni žar-
ki zapuste zelo hude posledice
tudi na želodčni in črevesni sluz-
nici, ki se napne in začne krva-
veti. Zdravljenje teh bolezni je
zelo težavno. Nekaj uspehov do-
sežejo samo s transfuzijo krvi
in antibiotiki.

Na japonski mesti vrženi
atomski bombi sta izžarevali v
krogu 1 do 2 km srednje močne
radioaktivne žarke. Vodikova
bomba, ki se je nedavno razpo-
čila, pa je baje šestkrat močnejša
in je popolnoma uničila vse
področje 5 kilometrov daleč na-
okrog. Kako daleč je segal ra-
dius njenih smrtnih žarkov, še
ni znano.

Zaščita človeka pred radio-
aktivnimi žarki je postala zelo
važno vprašanje. Z debelimi je-
klenimi in betonskimi ploščami
izžarevanje zmanjšamo, da člo-
veku ni več smrtno nevarno. Ra-
dioaktivna področja lahko iz-
praznimo. Nujno potrebna je na-
tančna kontrola z ustreznimi
aparati.

V vsaki slovenski družini, ki se
zanima za napredek in razvoj Slo-
vencev, bi morala dohajati

Enakopravnost
Zanimivo in podučno čtivo
priljubljene povesti

Zelo zanimiva pa so najnovej-
ša odkritja žarkovne biologije in
kemije, ki kažejo da lahko se-
sallee zaščitimo pred radioakti-
vnimi žarki z nekaterimi kemika-
lijami. Tako lahko določimo do-
zo, s katero vse obsevane miši v
14 dneh avtomatično ubijemo.
Če pa živalim pred obsevanjem
intravenozno ali v trebušno vot-
lino vbrizgamo določene snovi,
n. pr. cistein ali cisteinamid,
prežive smrtno obsevanje. Kemi-
kalije pa učinkujejo samo uro
pred obsevanjem. Znanost pozna
že več zaščitnih sredstev, amino-
kislín, kakor so glutatión, cistein,
histamin, cianid, natrum-
acid itd.

THANKS TO THE WOMEN OF AMERICA. Mrs. Oscar A. Ahlgren, Whiting, Indiana, chairman of the Treasury department's National Women's Advisory Committee for Savings Bonds, receives from Treasury Secretary Humphrey the Presidential Prayer Award for distinguished volunteer service in the promotion and sale of U. S. Savings Bonds during the past 13 years. Mrs. Ahlgren accepted the award in behalf of American women in every community throughout the country for the excellent work they have been doing in acquainting American families with the value of systematic thrift through Savings Bonds. Secretary Humphrey said that the American women have done an outstanding job in the past, and asked for their continued support of the Savings Bonds program in the months ahead. In behalf of American women across the nation, Mrs. Ahlgren promised the complete support and cooperation of women's groups in promoting the sale of Savings Bonds and Savings Bonds through the Treasury's School Savings, Payroll Savings, and the Bond-a-Month Plans at banks.

Harmless fire... or is it?

Looks harmless enough. Doesn't seem to
bother the big trees much.

But the truth is, this kind of uncontrolled,
slow-burning grass or brush fire does untold
damage across the nation each year.

Why? Because in that grass and brush are
tiny trees—the future woods of America—the
timber that your children will urgently need.
Fire kills these small trees.

It is mighty important that we prevent
these "harmless" fires. For they are forest fires,
too... just as destructive, just as shameful,
just as costly.

For America, for your children, please be
extra careful with matches, smokes, campfires,
any fire. Be sure that every flame, every spark
is dead out. Think of those tiny trees... hid-
den in the grass.

**Remember—Only you can
PREVENT WOODS FIRES!**

Like other American business firms, we believe that business has a responsibility to contribute to the public welfare. This advertisement is therefore sponsored in cooperation with The Advertising Council and U. S. and State Forest Services by:

ENAKOPRAVNOST

ZAPRTA VRATA

SPISALA

JULIJA BRAČIĆ

(Nadaljevanje)

V kamri je tenko zavreščalo. Lucija je že hotela pohiteti k malemu, a se je na lepem premislila.

"Kaj mi mar! Moje so samo plenice, otrok pa je njen, Anin. Naj si ga oskrbuje, kakor ve in zna; v nobeni oporoki ni zapisano, da bi ga morala ravno jaz izkopati iz blata."

Za trenutek se je ustrašila te misli. Vendar je ni marala ovreči. Trdo, mrzlo se ji je zarilo v srce; prav za prav ni nikomur na vsem širokem svetu potrebna, vsaj take ne, da bi kdo ne mogel živeti brez nje. In je vendar nekoč tudi ona hrepnela kakor vsa druga mlada dekleta, v sanjah je pestovala zlate otroške glavice, pojoč jim tihe uspavanke.

S kakšno pravico se ji zagradili pot, ki je drugim ženskam odprta! — Imela je zdravo telo, pridne roke, srce zvrhano ljubezni — kam naj zdaj s to brezkoristno šaro! Brez škode jo lahko zažene za plot.

Luciji se je zazdelo, da bi v tem hipu lahko zasovražila Ano, domačo vas in ves svet in celo novega kričaća notri v kamri.

"Le daj, izkriči se, ne bo ti škodovalo! Tudi meni ni dobro delo, ko bi se mogla."

Bilo je, kakor da se doseda-

CHICAGO, ILL.
FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL
DEarborn 2-3179

WANTED TO RENT

WIDOW, 5 children, being evicted, desperately need apartment.

Lincoln 9-3173

3 RESPONSIBLE ADULTS need 4 to 5 room unfurnished apartment. Any good location S. W. Up to \$75.

REpublic 7-3098

FEMALE HELP WANTED

GIRL OR WOMAN to assist with general housework; own room and bath; uniforms furnished; must like children; gentle family. — Call Friday or Monday 8:30 a. m. to 5 p. m.

Financial 6-4342

Good Home needs COMPETENT GIRL for general housework. Full charge of 1 child. Own room and bath. Good salary.

Normal 7-1111

COUPLE — Must be experienced. Woman 1st class cook; man to serve and care for grounds. 60 miles from Chicago; private room with bath. TV. References, as a couple requires.

Call MOhawk 4-6102

You Will Love It Here!
Excellent Salary

Wonderful opportunity for experienced, good plain cook — general housework. No laundry. — Have extra help for heavy work. Your own private quarters. Exceptionally beautiful home. All modern conveniences. Cheerful, harmonious family.

GLENCOE 1897

REAL ESTATE FOR SALE

4 ROOM HOUSE — By owner. — 75x160 foot lot. \$8,000.

12775 Loveland

Fulton 5-6887

Jernej se je odkašljajal in nekoliko pomolčal. Taki tihi trenutki so bili pri njem najbolj zgovorni.

"Kaj sem že hotel reči — Mhm. No, da kaj misliš, ko bi dali še našega?"

"Katerega?" je planila žena.

"Ne delaj se neumne. Tistega vendar, ki si bo drugje najteže služil kruh."

"Ti moj ljubi Bog. Tak Simona mi hoče izpeljati izpod strehe!" je zastokala žena. "Ali ne vidiš, da je še čisto mlečen!"

"Mlečen gor, mlečen dol, dvanaest jih bo imel tja na zmladletje. Učitelj sem že vprašal; pravi, da ima fant dobro glavo."

"Kar brez mene sklepaš o otrocih," je bila Ana užaljena. "Moral bi biti vsi vkup toliko pametni in uvideti, da je še pretročji za v svet. In na grunt je tudi ves nor."

"Govoriš, kakor bi jih ne bilo še šest zad in pred njim tudi že eden. Prav toliko jih pa lahko še pride."

"Prismuk stari!" Ana je obrnila možu hrbet in se delala, ko da bi hotela zaspati. Nekaj časa je bilo čuti samo uro, ki je tik-takala v hiši za odprtimi vrati kamre. A žena le ni držala.

"Strašno se ti mudi spravljati ta naš bužavi drobiž iz gnezda!" mu je grenko oponesla.

"Menda bi jih rada nosila v predpasniku še potem, ko bi bili že godni za pod okna."

"Kaj je bilo tega tega!" Žena je izgrizla misel, ki je vse dotlej ni upala izkopati na svetlo take, kakršna je glodala v njej. Ko je bila izgovorjena, se je je ustrašila, a popraviti je ni hotela. Še Bog, da je zunaj! Vendar si ni upala obrniti glave k Jerneju, nepremično je boljčala v strop nad seboj.

"Ne melji s praznimi žmrjami! Nesreča je nesreča, osemkrat se ji ognješ, devetič ti raztrešči bučo."

"Da, posebno, če nimaš pri hiši človeka, ki bi gledal na otroke kakor na svoje."

Dobro, da je bila v izbi tema. Vpričo sonca in belega dne bi si Ana nikoli ne bila upala izreči tega. Mož se je zganil, kot bi ga pičilo.

"Tak Ana, kakšna pa si!"

V kamri je bilo tiho ko v cerkvi pri povzdigovanju. Dva para oči je strmelo proti nizkemu stropu. Šele čez nekaj dolgih minut je zarezal v ta temni molk Jernejev glas:

"Tako ti povem, Ana, enkrat za trikrat: Lucija je božji blagoslov naše hiše in ne pustim o njej tako govoriti!"

"Blagoslov božji pa tak!" je pritisnila žena zgočo besedo do ustnic, a se ji je tam zataknila med zobe. Pogoltnila je odgovor, zavoljo ljubega miru, kakor si je rekla. Kaj boš govoril, ko se ti lastni mož postavi proti ženi in brani sestro! Za zdaj je najbolje, če molči; bo že prišel čas tudi za to.

V kamri in pod okni je umolknila noč do petelinjega klica.

Vse materino ugovarjanje ni zaleglo. Zorman je gnal svoje, ni odjenjal. Ko je krompirjevka na njivi porjavela in se je jelo korenje po ogonih po drugem okopavanju zgoščati, ko so po bregih po dolgem in počez zaropotali klopoteč, se je Zormanov Simon odpravil.

"Ata, še v gorico bi šel rad, prej ko grem," je poprosil fant, ko so pomalojužinali. "Rad bi postavil klopoteč, kakor smo ga vsako jesen. Letos sem ga naredil sam, Bog ve, kako bo pel. Grozdje se je pričelo mehčati in lahko nam ga ptiči pozobljejo. Pozneje ne vem, če bo kdo poskrbel za to."

Oče se je nasmešnil fantu. Postalo mu je hudo, da pošilja od hiše takega sina.

Tako sta stala sredi lepe večerke, natrane s soncem, vonjajočim po prvi jeseni, v svoji gorici vrh Kamenika. Na najvišjem vrhu vinograda, skoraj že ob viničarji sta nasadila klopoteč na visok, močan drog. Pritrdila sta vetrnice — poldrug meter dolge — in na koncu gredljazataknila košati rep iz brezovega šibja, da bi lovil veter in obračal po njem vetrnice. To bodo udarjali kicji na kostanjevo desko! Klopotalo bo in zvenelo, da bodo prisluhnili po vseh bregovih: "Zormanov poje!"

A'ko je bilo vse opravljeno in je novi klopoteč mogočno stal vrhu grice, ni hotelo biti od nikoder vetra, da bi ga pognal. Brez njega se vetrnice ne premaknejo. Bržkone se je potepal kje po konjiškem hribovju ali pohorskih grebenih, če ni zašel celo k haloškim goricam v vas. Ko bo zbudil klopoteč po tamkajšnjih bregih, se bo nazaj gredel zapodil še v Kamenik, ki je Rogu, vetru in vsemu krščanskemu svetu za hrbtom.

Oče je stopil v klet, da bi pogledal po sodih. Resda ni bilo več kaj prida zlahtne kapljice v njih, a nekaj najboljše starine je le še čakalo v kotu. Tam zunaj se je tudi že nastavljal nov pridelek; jagode so bile napete in bleščeče ko svetla nedeljska jutra. Vinska letina letos ne bo slaba, kaže. Seveda, če ne bo še kakšne zime. Pri vinogradu je že tako: dokler nimaš vina v sodu, se moraš še zmeraj bati zanj.

Simon je skočil med trsje, odtrgal jagodo zdaj na tem, zdaj na onem šperonu in preskušal, koliko so mehkejšje in slajše od prejšnjega tedna, ko sta bila v gorici s teto Lucijo. Potem je sedel pod klopoteč in čakal, kdaj se bo vrnil veter. Sonce na večerni strani je krvavo zacvetelo, ko se je jelo počasi vgrzezati za vinogradi tam prek. V grmovju ob viničarji se je pasla mlada koza. Simon je zabrlizgal na prste. Hopla, hop! in koza je bila v staji.

"Prav po kozje si neumna!" se je zasmel fant.

Klimp, klomp, klimp, klomp! je nenadoma zapelo nad Simonovo glavo. Planil je pokonci. Resnično, veter se vrača, je že tu! Njegov klopoteč, ki se je mučil z njim vse poletne mesece, poje. Poje, poje! — Kakor ponorel je stekel pred klet, kjer je oče pomival sode.

"Ata, ali ga slišite! Klopoteč, moj klopoteč, naš klopoteč! Kako lepo poje, nič ne škampa, vse gorice tod okoli ne premorejo takega! Ali slišite, ata!"

"Slišim ga, slišim." Oče je prenehal z delom in z nasmehom poslušal letošnjo prvo domačo klopotečovo pesem. Tudi njemu se je silo dobro zdelo, da je Zormanov večji in ima močnejši glas od drugih po bližnjih bregih. Naj ima fant veselje. Viktor ni toliko za take stvari, tudi ne utegne toliko, ko je najstarejši in mora že poprijeti pri delu. Oni drugi pa so še premajhni. No, ljudje naj kar vidijo in slišijo, kakšni so že Zormanovi fantje!

"Posrečil se ti je, moram reči. Tako ropoče in razbija ta kanalja, da mi bo ušesa začepil!" je Zorman pohvalil sina.

Simona je prevzelo tako veselje, da je pozabil na vse okrog sebe. Stekel je nazaj h klopoteču, se z obema rokama oklepal droga in strmel v vrh, kjer se je vrtelo dvoje vetrnic, in se je košati rep počasi obračal po vetru. Nato je fantu desnica sama od sebe zdrknila do čela in pokrival se je. S sklenjenimi rokami, uprtimi ob drog, je stal in poslušal klopotečovo žlobudranje tako pobožno zbrano, kakor bi bil v cerkvi pri božji službi. Bilo je tako lepo, da bi ostal pod klopotečem najrajši do polnoči, vso noč, do jutrnjega svita, ko bi se odpravila veter in klopoteč spat in bi vse krmežljivo prilezlo sonce iznad Boča.

"Treba bo iti domov, sonce se bo zdaj zdaj skrillo za božje gnade." Oče je stopil k Simonu in ga potresel za rame. Simon ga je proseče pogledal.

"Ko pa tako poje; še malo ga poslušajva. — Kaj ni to lepo: klopoteč v našem vinogradu, klopoteč v sosedovem, klopoteč na tem in onem in klopoteč na tretjem bregu tam. Vsak po svoje jo reže in se vendar nobeden ne zmoti, prav kakor ptički v gošči."

(Dalje prihodnjič)

3 LOTE NAPRODAJ
Podstavek za klet je že gotov in dovolj lesa za zgradbo hiše. Blizu dveh novih tovarn. Imam napredaj tudi vino.

GEORGE KOZMA,
16814 South Miles Rd.,
Cleveland 28, Ohio

LASTNIK PRODAJA
1-DRUŽINSKO, 7-SOBNO HIŠO, S POHISTVOM ALI BREZ na 18305 NEFF RD.
Pridite pogledat po 6. uri zvečer.

V SEZONI BOROVNIC

Sredi poletja zorijo borovnice, ki so v tej deželi znane pod imenom blueberries. V mnogih krajih Slovenije rastejo in rodijo borovnice v obilici. To vemo mnogi slovenski priseljenci v tej deželi, ki se iz naših otroških let spominjamo nabiranja borovnic. Zadnja leta beremo v časopisih, da se iz Slovenije izvažajo mnogo svežih borovnic v Švico, Nemčijo in Anglijo. Mnogo se jih porabi tudi za produkcijo žganja.

V naši deželi rastejo divje borovnice v mnogih krajih držav New Jersey, New York, Maryland, North Carolina, Wisconsin, Colorado, Montana, Minnesota, in drugod. Sveže borovnice se v sezoni kot sadje servirajo v mnogih restavracijah te dežele. Poleg tega se jih mnogo porabi tudi v pajih in drugem pecivu.

V nekaterih naših državah pridelujejo kultivirane in izboljšane borovnice, ki so debelejšje in bolj enakomernih oblik kot divje. Vzgojili so mnogo podvrst, toda nobena vrsta kultiviranih borovnic ne rodi tako sladkih in okusnih jagodic kot divje borovnice, ki jih je producirala narava sama. Vsekakor upajo borovničarji vzgojiti vrste borovnic, ki bodo vsebovale vsa dobra svojstva divjih borovnic in obenem rodile debelejšje in lepše jagode.

—NEW ERA, glasilo ABZ

MANDEL'S CORN PLASTER
Najboljše sredstvo proti kurjim ocesom. Pokličite KE 0034 in vam pošljemo po pošti. Cena 35c.
M A N D E L D R U G C O
15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034
Pošljemo karkoli prodamo kamorkoli.

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik nahaja na St. Clair Ave. in East 62nd St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalno in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določeneza dogovora.

Dr. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVENUE
Tel. ENdicott 1-5013

Njegov naslov je vogal East 62nd Street: vhod samo na East 62nd Street. Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.
Dr. J. V. ZUPNIK

V NAJEM

STANOVANJE
s 3 sobami, vse nanovo dekorirano, se odda v najem odrasli družini brez otrok.

Vpraša se na
1016 East 76th Street, UT 1-6888

HIŠE NAPRODAJ

NA EAST 173rd STREET,
blizu Graphite Bronze Co.

Lepa hiša za eno družino; 6 sob; 3 spalnice. Garaža in dovoz. Lota 40x125. Cena \$11,500.

Se tudi zamenja.

KOVAC REALTY
960 East 185th St.—KE 1-5030

AMERIŠKA IN EVROPSKA OZNACBA MER

Pri čevljih je razlika v označbi 32½ do 33 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere, bodisi pri moških ali pri ženskih čevljih.

Na primer: če vam pišejo, da želijo čevlje št. 39, to je ameriška mera 6 in pol, št. 40 je 7, št. 41 je 8, št. 42 je 9, št. 43 je 10, št. 44 je 11.

Ženski čevlji so navadno manjši nego gornje mere. Tako bi na primer: št. 38 bila št. 6, št. 37 št. 5, št. 36 št. 4.

Ženske obleke: št. 40 je ameriška 32, 42 je 34; 44 je 36; 46 je 38; 48 je 40 itd., vedno za 8 točk manjše od evropske mere.

Pri moških oblekah pa se razlika v Evropi z št. 42, kar je v Ameriki 33; 44 je 34; 46 je 36; 48 je 38; 50 je 39; 52 je 41; 54 je 43 in 56 je 45. (Se vrti med 10 11 točk razlike.)

Približna metrična dolžina po ameriški meri:

1 centimeter — 0.3937 inča.
1 meter — 3.2088 čevlja ali 1.0936 jarda.

1 kilometer — 0.6214 "statute" milje oziroma dolžina milje, sprejeta potom zakonodaje, 1 kilometer na vodni površini je 0.5369 "nautical" milje.

Enako je pri deklicah drugačna evropska mera. Št. 38 je ameriško 12; 40 je 14; 42 je 16; 44 je 18 in 46 je 20.

Moške srajce: št. 35 je ameriško 13 in pol; 36 je 14; 37 je 14 in pol; 38 je 15; 39 je 15 in pol; 40 je 15¾; 41 je 16; 42 je 16 in pol in 43 je 17.

ENO OPREMLJENO

SOBO SE ODDA V NAJEM POSTENEMU FANTU.

— Vpraša se na —
1110 East 72nd St.
EN 1-8254

FINO KUHNJSKO PECO

Maytag izdelka, na plin, kot nova, se proda radi selitve v kraj, kjer ni plina.

Za podrobnosti pokličite
WI 3-1959

PRODA SE POCENI

PET LEPIH BELIH MLADIH

MAČK.

Vpraša se na

1015 East 63rd Street

(RUŽENE ŠKERLJ)

ANGLEŠKO SLOVENSKI SLOVAR

DRUGA IZDAJA

JE KONČNO DOSPELO.

Dobi se pri

August Kollander

6419 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND 3, OHIO

Cena s poštino je

\$5.25

TVRDKA KOLLANDER IMA

NA ZALOGI TUDI

SLOVENSKO

ANGLEŠKI SLOVAR

BERILO

ter DR. F. J. KERNOVO

(DR. KOTNIKA)

Naročite se na te knjige,

preden zaloga poidel

TISKOVINE

IZDELANE V TISKARNI

Enakopravnosti

SO LIČNE IN V NAJNOVEJŠEM TISKU

—Cene so zmerne—naročila hitro zgotovljena—

Se priporočamo društvom,

trgovcem, obrtnikom in posameznikom

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE.